

Bulhary (okr. Břeclav)**„Au Äcker“, parc. č. 910/4.**

Kultura lineární keramiky, železovská skupina, kultura vypíchané keramiky. Příkopové ohrazení, sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Regionální muzeum v Mikulově, p. o., př. č. 57/2024.

Lokalizace: S-JTSK: -591898, -1202526

Přítomnost neolitického osídlení v trati „Au Äcker“ je známa již z konce 70. let 20. století (Dočkal 1980), později v této poloze prováděli sondážní výzkum J. Peška a I. Rakovský (1990). Na jaře roku 2024 provedlo Regionální muzeum v Mikulově, p. o., záchraný archeologický výzkum v rámci připravované stavby nové vozovky a inženýrských sítí pro další výstavbu rodinných domů. Lokalita se nachází na jihovýchodním okraji intravilánu Bulhar na vysoké pravobřežní terase řeky Dyje. Podloží je zde tvořeno sprašemi, místy promísenými s písky. Během záchraného výzkumu zde bylo objeveno celkem 27 zahlučených objektů a 26 kůlových jamek z neolitu, eneolitu, starší doby bronzové a laténu včetně možných hrobových jam z konce 2. světové války.

Do období kultury s lineární keramikou byly datovány čtyři objekty, které obsahovaly charakteristický materiál reprezentovaný notovou výzdobou s ojedinělým výskytem železovského motivu, v jednom případě byla na drobném fragmentu zjištěna hřebenová výzdoba, která by mohla být spojena s bukovohorskou keramikou. S lineární keramikou jsou spojeny i nálezy mazanice, zvířecích kostí, malého množství štípané a ostatní kamenné industrie.

Významnou komponentu zde tvoří následné osídlení s vypíchanou keramikou staršího stupně, ze kterého bylo objeveno pět zahlučených struktur, včetně hrotitého příkopu (obr. 3), který byl součástí ohrazeného areálu. Dva objekty obsahovaly velké množství nálezů, přičemž obj. 516 charakterizuje vysoká koncentrace běžného odpadu s výrazně fragmentární keramikou a zvířecími kostmi. Nálezy v obj. 513 byly méně fragmentární a byly zde objeveny početné pozůstatky dílenského odpadu na výrobu šperků z ulit zubovce dunajského a ojediněle i jiných druhů plžů. Ve hrotitém příkopu o max. hloubce 260 cm od úrovně ornice,

bylo nalezeno menší množství odpadu, ovšem díky nálezům kostí v celém průběhu stratigrafie bude možné stáří ověřit díky radiokarbonovému datování, dále byly odebrány i vzorky na OSL datování. Na sousedních parcelách východně od výzkumné plochy bylo v červenci provedeno geofyzikální měření, které prokázalo přítomnost průběžného příkopového ohrazení.

V objektech s vypíchanou keramikou bylo nalezeno velké množství zvířecích kostí a štípané kamenné industrie, v jejímž surovinovém spektru dominoval rohovec typu Krumlovský les, varieta II. Dále odtud pochází fragmentární broušená i ostatní kamenná industrie a menší množství mazanice a kostěné industrie. Ojedinělý je nález koprolitu masožravého zvířete. Další fáze výzkumu by měla následovat v roce 2025.

Literatura**Dočkal, J. 1980:** Prähistorische Funde aus Bulhary (Bez. Břeclav).*Přehled výzkumů 1978, 72.***Peška, J., Rakovský, I. 1990:** Siedlung des Volkes mit Stichband-keramik in Bulhary (Bez. Břeclav). *Přehled výzkumů 32, 22–23.***Summary**

In spring 2024, the Regional Museum in Mikulov carried out a rescue excavation ahead of construction work for a new road and housing development. The site, situated on the south-eastern edge of Bulhary (Břeclav District), revealed 27 sunken features and 26 postholes dating to the Neolithic, Eneolithic, Early Bronze Age, and La Tène periods. In four Linear Pottery culture features, ceramics were found bearing music-note decoration, and more rarely, motifs associated with the Želiezovce and Bükk styles. The Stroke-ornamented ware culture pottery was discovered alongside numerous finds of chipped stone industry, animal bones, and workshop waste from the production of jewellery, primarily made from Theodoxus danubialis bones. A significant find was a V-shaped ditch (Fig. 3) containing pottery of the Stroke-ornamented Ware culture, which formed part of an enclosed settlement.

Kristína Piačková, František Trampota**Obr. 3.** Bulhary. Profil neolitického hrotitého příkopu. Foto F. Trampota.**Fig. 3.** Bulhary. Profile of a Neolithic V-shaped ditch. Photo by F. Trampota.**Bystřice pod Hostýnem** (okr. Kroměříž)**Ul. Holešovská, parc. č. 459/42 a 459/58.**

Neolit. Sídliště. Vertikální řez. Záchraný výzkum. Uložení nálezu:

Muzeum Kroměřížska, p. o., inv. č. AU544–AU546.

Lokalizace: WGS-84: 17.66059E, 49.39490N

Při zemních pracích souvisejících s pokládkou kabelového vedení do zemní rýhy (přeložka vedení vysokého napětí) byly v listopadu 2024 na parcelách č. 459/42 a 459/58 registrovány dva zahlučené archeologické objekty, které byly v rámci záchraného archeologického výzkumu zdokumentovány, ovzorkovány a zaměřeny. Po funkční stránce se jednalo o rozsáhlejší, nejspíše exploatační objekt a sídlištní (snad zásobní) jámu. Situace jsou datovány ojedinělým materiálem získaným vzorkováním výplně jednoho z objektů do neolitu (pravděpodobně do kultury s lineární keramikou). Prozkoumané objekty indikují přítomnost neolitické osady ležící jihozápadně od města Bystřice pod Hostýnem, v místě původního průmyslového areálu (zrušené Impregny). Mohou souviset s osídlením uváděným ve Státním archeologickém seznamu (SAS) v prostoru cca 200 m severně vzdálené čerpací stanice, odkud jsou vzpomínány nálezy sběrového charakteru už z devadesátých let minulého století. Podle